

गंगा चालीसा

(Ganga Chalisa)

॥गंगा चालीसा॥

॥दोहा॥

जय जय जय जग पावनी,
जयति देवसरि गंग ।
जय शिव जटा निवासिनी,
अनुपम तुंग तरंग ॥

॥चौपाई॥

जय जय जननी हराना अघखानी ।
आनंद करनी गंगा महारानी ॥

जय भगीरथी सुरसरि माता ।
कलिमल मूल डालिनी विख्याता ॥

जय जय जहानु सुता अघ हनानी ।
भीष्म की माता जगा जननी ॥

धवल कमल दल मम तनु सजे ।
लखी शत शरद चंद्र छवि लजाई ॥ ४ ॥

वहां मकर विमल शुची सोहें ।
अमिया कलश कर लखी मन मोहें ॥

जदिता रत्ना कंचन आभूषण ।
हिय मणि हर, हरानितम दूषण ॥

जग पावनी त्रय ताप नासवनी ।
तरल तरंग तुंग मन भावनी ॥

जो गणपति अति पूज्य प्रधान ।
इहं ते प्रथम गंगा अस्नाना ॥ ८ ॥

ब्रह्मा कमंडल वासिनी देवी ।
श्री प्रभु पद पंकज सुख सेवि ॥

साथी सहस्त्र सागर सुत तरयो ।
गंगा सागर तीरथ धरयो ॥

अगम तरंग उठयो मन भवन ।
लखी तीरथ हरिद्वार सुहावन ॥

तीरथ राज प्रयाग अक्षैवेता ।
धरयो मातु पुनि काशी करवत ॥ १२ ॥

धनी धनी सुरसरि स्वर्ग की सीधी ।
तरनी अमिता पितु पड़ पिरही ॥

भागीरथी ताप कियो उपारा ।
दियो ब्रह्म तव सुरसरि धारा ॥

जब जग जननी चल्यो हहराई ।
शम्भु जाता महं रह्यो समाई ॥

वर्षा पर्यंत गंगा महारानी ।
रहीं शम्भू के जाता भुलानी ॥ १६ ॥

पुनि भागीरथी शम्भुहीं ध्यायो ।
तब इक बूंद जटा से पायो ॥

ताते मातु भें त्रय धारा ।
मृत्यु लोक, नाभा, अरु पातारा ॥

गई पाताल प्रभावती नामा ।
मन्दाकिनी गई गगन ललामा ॥

मृत्यु लोक जाह्ववी सुहावनी ।
कलिमल हरनी अगम जग पावनि ॥ २० ॥

धनि मइया तब महिमा भारी ।
धर्म धुरी कलि कलुष कुठारी ॥

मातु प्रभवति धनि मन्दाकिनी ।
धनि सुर सरित सकल भयनासिनी ॥

पन करत निर्मल गंगा जल ।
पावत मन इच्छित अनंत फल ॥

पुरव जन्म पुण्य जब जागत ।
तबहीं ध्यान गंगा महं लागत ॥ २४ ॥

**जई पगु सुरसरी हेतु उठावही ।
तई जगि अश्वमेघ फल पावहि ॥**

महा पतित जिन कहू न तारे ।
तिन तारे इक नाम तिहारे ॥

**शत योजन हूं से जो ध्यावहिं ।
निशचाई विष्णु लोक पद पावहीं ॥**

नाम भजत अगणित अघ नाशै ।
विमल ज्ञान बल बुद्धि प्रकाशे ॥ २८ ॥

**जिमी धन मूल धर्म अरु दाना ।
धर्म मूल गंगाजल पाना ॥**

तब गुन गुणन करत दुख भाजत ।
गृह गृह सम्पति सुमति विराजत ॥

**गंगाहि नेम सहित नित ध्यावत ।
दुर्जनहूं सज्जन पद पावत ॥**

उद्दिहिन विद्या बल पावै ।
रोगी रोग मुक्त हवे जावै ॥ ३२ ॥

**गंगा गंगा जो नर कहहीं ।
भूखा नंगा कभुहुह न रहहि ॥**

निकसत ही मुख गंगा माई ।
श्रवण दाबी यम चलहिं पराई ॥

महं अधिन अधमन कहं तारे ।
भए नरका के बंद किवारें ॥

जो नर जपी गंग शत नामा ।
सकल सिद्धि पूरण है कामा ॥ ३६ ॥

सब सुख भोग परम पद पावहीं ।
आवागमन रहित है जावहीं ॥

धनि मइया सुरसरि सुख दैनि ।
धनि धनि तीरथ राज त्रिवेणी ॥

ककरा ग्राम ऋषि दुर्वासा ।
सुन्दरदास गंगा कर दासा ॥

जो यह पढ़े गंगा चालीसा ।
मिली भक्ति अविरल वागीसा ॥ ४० ॥

॥ दोहा ॥

नित नए सुख सम्पति लहैं, धरें गंगा का ध्यान ।
अंत समाई सुर पुर बसल, सदर बैठी विमान ॥

संवत भुत नभ्दिशी, राम जन्म दिन चैत्र ।
पूरण चालीसा किया, हरी भक्तन हित नेत्र ॥

Ganga Chalisa (in English)

Ilidoha II

jay jay jay jag pyaaree,
jayati devasaari gange II
jay shiv jata nivaasinee,
adbhut tung tarang II

Ilchaupae II

jay jay jananee haraana aghaakhaanee II
aanand karan mahaaraanee ganga II

jay bhaageerathee surasari maata II
kalimal mool daalinee sangrahaalaya II

jay jay jahaanu suta agh hanani II
bheeshm kee maata jag jananee II

dhaval kamal dal mam tanu saje II
lakkhee shat sharad chandr chhavi laajai II 4 II

vahaan makar vikram shuchi sohane II
amiya kalash kar lakhee man mohani II

jadita ratna kanchan aabhooshan II
hiy mani har, haranitam dooshan II

jag poori tray taap naasaavane II
taar tarang tung man bhaavani II

jo ganapati ati poojy pradhaan ॥
ihoon te pratham ganga asnaana ॥ 8 ॥

brahma kamandal vaasinee devee ॥
shree prabhu pad pankaj sukh sevi ॥

mitr sahastr saagar sut taraayo ॥
ganga saagar teerath dharayo ॥

agam tarang uthyo man bhavan ॥
lakkhee teerath haridvaar suhaavan ॥

teerath raaj prayaag akshaiveta ॥
dharayo maatu puni kaashee karavat ॥ 12 ॥

dhaneer dhaneer surasaari svarg kee disha ॥
tarani amita pitu pad pirahee ॥

bhaageerathee taap kiyo upaara ॥
diyo brahm tav surasari dhaara ॥

jab jag jananee chalyo haarai ॥
shambhu jaat mahan rahyo samaay ॥

varsha paryant ganga mahaaraanee ॥
rath shambhoo ke bhorani ॥ 16 ॥

puni bhaageerathee shambhuhin dhyaano ॥
tab ik boom jata se paayo ॥

taate maatu bhen tray dhaara ॥
mrtyu lok naabha aru paataara ॥

paataal prabhaavati naama ॥
mandaakinee gae gagan lalaama ॥

mrtyu lok garbhapaat suhaavane ॥
kalimal harani agam jag pyaare ॥ 20 ॥

dhani maiya tab mahima bhaare ॥
dharman dhur kaalee kalush kuthaari ॥

maatu prabhaavati dhani mandaakinee ॥
dhani sur sarit sakal bhayanaasini ॥

pan karat nirmal ganga jal ॥
paavat man ichchhuk anant phal ॥

poorv janm puny jab jagat ॥
tabaheen dhyaan ganga mahan laagat ॥ 24 ॥

jay pagu surasaree uthaavahee ॥
tai jagi ashvamegh phal paavahi ॥

maha patit jin kaahoo na taare ॥
tin taare ik naam tihaare ॥

shat yojana hoon se jo dhyaanahin ॥
nishchay vishnu lok pad paavaheen ॥

naam bhajat aganit agh naashaay ॥
vimal gyaan bal buddhi prakaashe ॥ 28 ॥

jimee dhan mool dharman aru daana ॥
dharman mool gangaajal paana ॥

tab gun gunan karat duhkh bhajat ॥
grh grh sampati sumati viraajat ॥

gangaahi nem sahit nit dhyaavat ॥
durjan hoon sajjan pad paavat ॥

uddihin vidya bal paavai ॥
rogee rog mukt hove jaavai ॥ 32 ॥

ganga ganga jo nar kahahin ॥
bhookha nanga kabuhuh na rahahin ॥

nikasat hee mukh ganga mae ॥
shravan daabee yam chalahin paraee ॥

mahan aghin adhaman kahan taare ॥
bhe hela ke band kivaaren ॥

jo nar jap gang shat naama ॥
sakal siddhi poorn hvai kaam ॥ 36 ॥

sab sukh bhog param pad paavaheen ॥
asaadhy anupayukt hvai jaavahin ॥

dhani maiya surasari sukh daayani ॥
dhani dhani teerath raaj trivenee ॥

kaakara graam rshi durvaasa ॥
sundaradaas ganga kar daasa ॥

jo isane ganga chaaleesa padhee ॥
mili bhakti aviral vaageesa ॥ 40 ॥

॥ doha ॥

nit naye sukh sampati lahen, dharen ganga ka dhyaan ॥
ant samaee sur pur basal, sadar aavaaseey vimaan ॥

snavat bhoot nabhadishee, raam janm divas chaitr ॥
puraan chaaleesa, hari bhaktan hit utsav ॥
